

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Synodi Episcopalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

scriptum etiam si iam illud per Cancellariam transisset super sedendum sit in eius effectu quousque dicta exceptio per sententiam terminetur, & extitit iudicatum multoties quod super sedendum foret.

Quæ sententiæ sunt iuri conformes, & possunt ex eo fulciri, quia in Principis rescripto semper subintelligitur clausula, si preces veritate nitantur cap. 2. de rescriptis l. præscriptione C. si contra ius vel util. public. optime Mascard. de probationibus libro 3. conclus. 1211. & probat. Valasc. consult. 163. num. 3. quæ clausula sub intellecta à iure est tanti effectus, quod si res aliter se habeat quam præsupponat mens Summi Pontificis, aut Principis semper super sedendum in executione per iudicem, cui rescriptum dirigitur ex textu in cap. postulasti eodem titulo de rescriptis, & cum multis alijs, de quibus plene per Menoch. de arbit. libro 2. casu 202. per totum, quibus addo Sanchez de matrim. lib. 7. tit. de dispensationibus quæst. 21.

Et hoc adeo verum est, quod quantuncunque Pontifex præcisè scribat, & rescriptum contineat excommunicationem lata sententiæ, illa tacita conditio, si preces veritate nitantur tenet eam in suspensio, ut singulariter consuluit Ancharanus consilio 275. incipit per prædicta subtiliter tradit in specie Doctissimus Lusitanus Pinellus in rubr. Cod. de rescind. vend. l. parte capitul. 2. numero 28. Crauetta cons. 79. libro primo. Xuar. in l. post rem iudicatam notabili 9. num. 4. & Pedemontana decis. 86. Felyn. in cap. si quando num. 8. de rescript. Auiles de pretoribus capitulo primo, num. 23. in fine optime Gail. practic. libro primo obseruat. 9. numero primo cum sequentibus.

Et est etiam textus in l. etsi non cognitio C. si contra ius vel util. public. in illis verbis de omni negotio cognoscatur, ex quo text. aperte intelligitur, quod is cui committitur executio potest cognoscere de viribus precum, & inquirere, an aliquod fuerit informationis vitium, ut ita executio impediatur, quem textum nimis commendat Paulus in l. si Prator. num. 8. ff. de iudicijs Bart. in l. a Diuo Pio num. 4. ff. de iudic. Panor. in cap. de ceter. extra eodem tit. & singularem dixit Ias. in dict. leg. etsi non cognitio, & se alibi nescire in utroque iure reperire sed reperitur similis in leg. secunda circa finem C. de dilationibus, ut aduertit Pinellus in d. l. 2. in rubr. n. 28.

Cui non officit textus, qui videbatur ex diametro contrarius in leg. si ut proponis C. de executione rei iudicatæ, ubi habetur, quod cui committitur executio alicuius rescripti non censetur denegata cognitio quod multis distinctionibus prosequitur Bar. receptus in l. a Diuo Pio in princ. not. 4. ff. re iudic.

Sed vera resolutio est, quod textus iste procedit quando præcedente causæ cognitione fuit commissa alicui executio, at vero in d. l. etsi non cognitio non præcessit dict. causæ cognitio, sed ad solas impetran- tis preces rescriptum emanauit, & ideo censetur executori demandata cognitio causæ, ut aduertitur Ias. & Paul. & Pin. ubi supra.

Hæc autem supra dicta amplianda sunt, ut si hodie prævia informatione impetretur à Principe rescriptum, per quod iubeat, ut detentus in vinculis datis fideiusoribus releuetur à Carceribus si tamen pars opponat contra dictum rescriptum de obreptione, donec terminetur dicta exceptio, non debet à carcere relaxari, ut decisum fuit in multis causis; quod confirmari potest ex textu in leg. 1. §. proinde, ibi ob falsum creditum, vel ob falsam allegationem missus quis est in possessionem, non debet ei hoc edictum prodesse si, ne vis fiat ei.

PRAXIS SYNODI EPISCOPALIS.

RESOLVT. CCCCXLIX.

- 1 Regulariter congregatio synodi spectat ad Episcopum.
- 2 Congregatio generalis concilij ad solum Papam pertinet.
- 3 Congregatio synodi provincialis spectat ad Archiepiscopum.
- 4 Episcopus non debet petere licentiam à suo Archiepiscopo pro congreganda synodo.

An Episcopus pro congreganda sua synodo teneatur petere licentiam à suo Archiepiscopo.

Regulariter congregatio synodi spectat ad Episcopum in eius diocesi c. Episcopus 18. dist. ubi ita not. Car. Alexan. in principio, & est text. etiam in c. si. ead. dist. & notat gl. si. quam ibi in si. sequitur Archid. in c. propter Ecclesiasticos ead. dist. not. etiam Host. in summa in tit. de constit. §. si quis possit ver. legemdam Episcopalia. Imo. in c. graue col. penul. vers. circ. textum de præben. facit quoque quod congregatio generalis concilij ad solum Papam pertinet c. liceat c. synodum c. reg. 17. dist. & congreg. synodi provincialis spectat ad Archiepiscopum c. si Episcopus, & c. si quis Episcoporum, ubi Alex. 18. dist. c. sicut §. præterea de elect. etiam sine auctoritate primatis c. de concilijs ea dist. facit quod not. Innoc. in c. irrefragabili vers. sed quæro de offic. ord. ubi dicit quod si Episcopus interuenit in c. ut Episcopus, conuocatio capituli pertinet ad eum, facit insuper quod notat idem Innoc. & ceteri c. 1. de maior. & obed. ubi dicunt congregationem capituli Ecclesiæ particularis pertinere ad eum, qui est maioris dignitatis, sed Episcopus est maior omnibus in suo Episcopatu, ergo ad eum debet spectare congregatio synodi, facit etiam, quod not. Alex. in d. c. si quis Episcoporum 18. dist. & in cap. reg. 17. dist. ubi post Bart. in l. de decurionibus libr. 10. quem ibi sequitur Ioan. de Pla. in princ. dicit, quod ad magistrum seu rectorem ciuitatis spectat renouare Concilium, seu adunantiam ciuitatis, quod si non congregetur synodus per Episcopum non erit dicenda synodus, sed potius conuenticula, seu conciliabulum argumento cap. multis 17. dist. ubi synodus generalis congregata per alium, quam per Papam ita appellatur, facit etiam, quod ferriæ non merentur dici ferriæ quæ indicuntur ab illo, qui eas non potest indicare l. a nullo C. de ferijs, & sententia nulla cap. fin. de re iud. in 6. l. 4. §. condemnatum ff. de damno infecto: propterea Episcopus non debet petere licentiam à suo Archiepiscopo pro congreganda sua synodo: ut dicit gloss. in summa 17. dist. quam ibi sequitur Archid. col. 1. Alexan. col. 11. vers. nota 2. & est alia gloss. in verbo concilia in c. propter Ecclesiasticas 18. dist. & hoc not. Host. in summa de constit. §. primo allegato vers. item Episcopus. Imol. in d. c. graue col. 7. ratio iuris potest esse, quia Episcopus facit synodum in sua diocesi ex iuris dispositione auctore Turrec. in summa 15. dist. facit pro prædictis, quia Metropolitanus potest celebrare suam synodum sine auctoritate Primatis gloss. in verbo Metropolitanus in c. de Concilijs, ubi Archid. & Car. Alex. col. 1. 18. dist. & notat gloss. in d. summa 17. dist. ubi omnes, Innoc. in c. graue col. 1. de præben. quem ibi referunt, & sequuntur Ioan. Andr. & ceteri.

RESOLVT. CCCCXL.

- 1 Archiepiscopus non potest congregare synodum antequam receperit pallium.
- 2 Archiepiscopus accipit plenitudinem potestatis per receptionem pallij.

3 Epi-

- 3 *Episcopus licet electus, & confirmatus non potest vi Pontificalibus indumentis.*
- 4 *Congregatio synodi est meri Imperij.*
- 5 *Congregatio synodi non est de his quæ sunt ordinis.*
- 6 *Missa in synodis non est de substantia sed de solemnitate synodi.*
- 7 *Indumenta Pontificalia non sunt de substantia synodi.*
- 8 *Prouisio Papæ, habet vim electionis, & confirmationis.*
- 9 *Nominati ad Episcopatum per Regem Francie ad formā primi decreti concordatorum non possunt ante prouisionem faciendam, per Papam congregare synodum.*
- 10 *Electus tantum, & non confirmatus, non potest celebrare synodum quod limita vt num. 11.*

An electus in Episcopum ante consecrationem possit congregare synodum.

In hac questione respondeo, & primo intuitu videbatur dicendum, quod non, quia Archiepiscopus non potest synodum prouincialem congregare antequam receperit pallium, cap. quod sicut §. preterea de electione not. gloss. 2. in cap. 1. 2. dist. ubi doctores, ergo videtur idem dicendum in Episcopo ante consecrationem, quia sicut Archiepiscopus accipit plenitudinem potestatis per pallium capit. nisi de anth. & vfu palij, ita etiam Episcopus ante consecrationem non dicitur habere Ecclesiam pleno iure, quia contra eum potest accipi tempore consecrationis cap. super his de accusat. vt dicit gloss. in cap. cum in cunctis §. cum vero in verbo ad quem spectant de Eccles. ubi Ioan. Andr. Panor. & Decius num. 6. Bertach. in tract. de Episcopo in 4. par. 3. par. lib. tertij q. 1. & 2. item Episcopus cum est in synodo debet esse cum indumentis Pontificalibus, sed electus, & confirmatus ante consecrationem non potest vi Pontificalibus indumentis, quia in consecratione talia indumenta ei conceduntur per consecrantes, & benedicuntur, vt videre licet in Pontificali, imò videtur quod rochetto, & indumentis lineis electus, & confirmatus ante consecrationem non possit vi cap. clerici officia vers. Pontifices de vita, & honestate clericorum, quia appellatione Pontificis non venit electus, & confirmatus ante consecrationem secundum gloss. in verbo Pontificium in clem. 2. de celeb. missar. not. Pan. in c. eam te de rescript. ubi Fel. conf. 11. & idē Pan. in c. quæsto de offi. ordin. ergo videtur, quod non possit congregare synodum. Item congregare synodum exigit discussionē maioris inquisitionis vt not. Inno. in d. c. nisi in fin. ubi Imola, & alij doctores sequuntur, sed talia non videtur posse facere electus, & confirmatus ante consecrationem c. transmissam ibi præterea de elect. & ita per hoc solum fundamentum tenet Ripa in d. c. eam te col. 11. vers. istud notab. recip. lib. 11. interpreta. & hoc sentit Panor. in d. c. nisi col. 11. vers. sed aduertendum alleg. dictum capitulum transmissam; contrarium tenet Innoc. in d. capit. in fin. verb. & sequitur ibi Carazaba. quæst. 7. & Pan. col. final. mouentur isti principaliter, quia Congregatio synodi est meri imperij, vt ibi not. Innoc. & omnes; ergo, sequitur, quod potest congregare synodum: itē mouentur, & ij per d. c. sicut ubi est speciale in Archiepiscopo ante palliationem. Quid tenendum secunda opinio magis placet, & eam sentit gloss. in d. c. transmissam in verbo dotalib. ibi ea verò, quæ sunt ordinis quia referendo ea, quæ sunt ordinis omittit congregationem synodi, & tamen in allegato capit. sicut in §. præterea ratio est, quia potestas congregandi synodum non confertur in consecratione Episcopi, & non est de his, quæ sunt ordinis, sed est de his, quæ sunt iurisdictionis, vt latius ait Henricus de Bortis in 11. quæstio. & pro hac secunda opinione multa possent allegari, quod potest electus, & con-

Alois. Ricc. Prax. Pars III.

firmatus ante consecrationem, excommunicare, absolvere, iudicare, dispensare, concedere indulgentias: & alia multa, quæ sunt iurisdictionis, quam notat glossa in dicto capitulum transmissam, & Bertach. in tract. de Episcopo libro 4. in 4. parte secunde partis principalis quæstio. 6. Felyn. in dicto capitulum eam te col. 3. vers. restringuntur, ubi Ripa etiam col. 3. de rescript. Item per hanc secundam opinionem potest adduci quod capitulum Cathedralis Ecclesie potest sede vacante congregare synodum, quia est iurisdictionis, vt dicam statim in 4. quæst. accessoria, ergo electus, & confirmatus hoc posse debet: non obstat allegata in contrarium per dicto cap. nisi de auth. & vfu palij, ita Felyn. in dicto capitulo eam te col. 5. vers. 4. restringitur, sed Episcopus confirmatus licet non habeat Ecclesiam pleno iure, vt supra dictum est, ante consecrationem tamen ex electione dicitur habere ius prælature secundum Innoc. in cap. ex parte de arbitris: quem sequitur Bertach. in loco proxime allegato, & ultra ea potest omnia quæ sunt iurisdictionis dicto cap. transmissam. Non obstat illud de Pontificalibus indumentis, quod habitus de iure parum habetur in consideratione cap. porrectum de regular. Et ideo sicut missa non est de substantia in synodo, sed de solemnitate ita, & indumenta Pontificalia, vnde Vicarius Episcopi potest esse in synodo nomine Episcopi, vt dicit Henricus de Bortis in secunda parte in princip. & pariter capitulum, quod potest congregare synodum sede vacante non videtur indumentis Pontificalibus, ex quo patet, quod indumenta Pontificalia non sunt de substantia synodi.

Non obstat etiam quod congregatio synodi sit de his, quæ exigunt discussionem maioris negotij: quia loquendo de synodo Episcopi; hoc est falsum: & allegata supra loquuntur in synodo prouinciali, vt clarè apparet, & lata differentia est inter illam, & synodum Episcopi, quia in synodo Episcopi non tractantur nisi negotia vnus diocesis, & vnus est iudex: sed in synodo prouinciali tractantur negotia multarum diocesum, & Episcopi suffraganei sunt in ea in cognoscendo, & coniudices capitulum. scilicet 6. quæstio. 3. & in diffiniendo, vt assessores 15. quæstio. 7. cap. Episcopus, & cap. si quis ita vt not. Butrius & Imo. capitulo graue de præbend. quos refert, & sequitur Cardinal. Alexand. in capitulum propter Ecclesiasticas col. final. 18. distinct. nil mirum igitur si congregatio synodi, seu Concilij Prouincialis sit de his, quæ exigunt discussionem maioris negotij, & propterea prohibetur electo in Archiepiscopum ante palliationem ut d. cap. sicut §. propterea de electo ubi Imo. col. 2. istud notat ex illo text. dicens electum in Archiepiscopum non habere ante palliationem exercitium eorum, quæ sunt ordinis: nec eorum, quæ sunt iurisdictionis, si sint magnæ potestatis, ut est conuocare Concilium; Et si dixeris, quæ sunt ergo illa in Episcopo, quæ sunt maioris discussionis, quæ ante consecrationem prohibentur eidem in d. c. transmissam respondeo, quod sunt illa, quæ sunt iurisdictionis, & ordinis copulatiue, prout vult. d. c. utendo copulatiua, & sicuti est degradatio actualis teste Panor. ibi col. fin. ante finem post alios.

Ex prædictis infero primo, quod prouisus per Papam ante consecrationem potest conuocare synodum suam, quia prouisio Papæ habet vim electionis, & confirmationis secundum Innocentium in capitulo cum olim. in princip. de causa possession. & proprietat. not. gloss. 3. in capitulum 1. de electio. in 6. & varias auctoritates adducit Fely. in dicto c. eam te col. 2. versiculo extenduntur prædicta, ubi Ripa col. 4. num. 11. & idem Fely. in cap. cum Bertoldus col. 11. versicul. limita nisi, & c. accedens 2. nota de accusat.

T. 2 sed

sed hoc intellige verum, dummodo prouisi de Episcopatu per Papam expedituerint bullas suae prouisionis, ut determinatur in extrauaganti Bonifacii octauae incipiente in titulo de electis, in extrauaganti communibus de qua meminerunt Imola, & Panormitan. in capitul. qualiter de electo, & Panor. in capit. nostri col. 1. eo. tit. Dec. rubr. de constitut. col. 9. vers. 2. praedicta in 2. lectura.

Secundo infero, quod nominati ad Episcopatum, per regiam Maestatem Christianissimi regis Franciae ad formam primi decreti concordatorum cum Leone X. non possunt ante prouisionem faciendam per Papam congregare, & celebrare synodum. Ratio est, quia illa nominatio, quae ut puto est non solemnitas nullum ius tribuit, ut probatur, in dict. cap. quod sicut ubi notat hoc Panor. 1. not. de elect. Decius in rubr. de postul. praetor. col. fi. ad fin.

Tertio infero, quod electus tantum, sed non confirmatus non potest celebrare synodum Episcopalem; quia licet electus habeat administrationem in habitu, non tamen habet exercitium, nisi per confirmationem, ut notat, glossa magna in cap. quando 63. distinctio, quae est notata secundum Panorm. in dicto capitulo transmissam columna 3. ubi Imol. in final. verbis commendat, de qua glossa vide Cardin. Alexand. post Archidiacon. & Gemi. in dicto capitulo quanto colum. 1. 1. & in capitul. 1. dist. 24. colum. 7. & in capitulo de Siracusana colum. 2. 28. distinctio. Felyn. in capitul. cum Bertoldus colum. 1. de re iudic. Decius in capitul. potestque 2. not. de elect. quae glossa est adeo vera, quod non valeat consuetudo in contrarium capitulo cum venerabilis de consue. de quo tamen vide Decium in dicto capitulo postquam colum. 1. 1. num. 7. ubi late.

Limita praedictam illationem non procedere in exemptis, & immediate subiectis Papae exilientibus ultra Italiam, & a Roma valde remotis, & electis in concordia; quia ex quo tales ante confirmationem administrare possunt capitul. nihil §. fin. de elect. ubi omnes Doctores, & etiam notant Doctores supra nominati in locis praedictis, puto quod tales poterunt congregare, & celebrare synodum suam ante confirmationem faciendam per Papam.

RESOLVT. CCCCLI.

- 1 De iure simul in anno sufficit celebrari synodus.
- 2 Episcopus ex causa celebrare potest synodum bis in anno.
- 3 Ex consuetudine bis in anno etiam potest celebrari synodus.

Quoties debet congregari synodus ab Episcopis.

Respondet Petr. de Palude in 4. senten. dist. 24. quæst. quinta col. 9. quod bis debet celebrari, mouetur per cap. habeantur 18. dist. 2. per cap. sicut de accus. sed pace eius dixerim hoc non est verum, quia sufficit de iure semel in anno celebrari cap. Abates 18. quæst. vndecima ibi semel in anno ubi ita not. Card. de Turrec. facit. cap. quod in dubijs ibi tuam synodum de Maio, & ob id cap. annis singulis 18. dist. licet sit palea tamen allegatur a Pano. in cap. ex ore 11. not. de priuileg. & ita tenet Panor. in d. c. sicut 11. notab. de accusa. summa Syluestrina in verbo Concilium §. fin.

Non obstant allegata in contrarium primo d. c. habeatur, quod ille tex. loquitur in synodo provinciali, ut omnes doct. ibi attestantur, & illud. cap. est hodie correctum per cap. quoniam eadem distinctio. & c. cum sit iudais, ubi probatur hodie sufficere semel in anno celebrari synodum provincialem: non obstat.

d. cap. sicut quia ibi plurale refertur ad plurale, quia Episcopi quasi incongrue dicerentur in Episcopali synodo publicare statuta provincialia, ideo dicitur not. Episcopaliibus synodis vnde Car. Zabar. ibi in 1. n. dicit quod sicut synodus Provincialis debet singulis annis celebrari per Archiepiscopos, ita & synodus Episcopalis, & idem ibi 21. nota. notat, Panor. & in c. conquerente col. 3. vers. 10. debet de offic. ordin. dicit quod annuatim Episcopus debet celebrare synodum, & idem Panor. dicit in cap. olim. 1. not. de censibus, & in cap. graue 4. not. de praebend. tenet igitur secundam opinionem, scilicet quod sufficit semel in anno celebrari, licet olim secundum Panor. in d. cap. sicut 11. nota, fiebat bis in anno alleg. d. cap. quoniam, sed potest dici illud cap. loqui in synodo Provinciali, ut patet intuenti, nisi forte dicas, quod synodus Episcopalis regulabatur secundum synodum Provinciale, quia in synodo Episcopi debent referri gesta, & statuta in Concilio Provinciali cap. fin. 18. dist. sed contra hoc facit, quia debet fieri synodus Episcopali infra sex menses post synodum Provinciale bis infra sex menses saltem commode, & quicquid sit si olim bis in anno celebrantur synodi Episcopales sicuti synodi provinciales, ex quo hodie sufficit semel celebrari synodos provinciales idem erit dicendum de synodis Episcoporum: vera est igitur inconculsa secunda opinio, & ideo tenenda.

Limita eam primo, quando Episcopus ex causa, vellet bis in anno celebrare synodum, quod potest argument. glossa in capitulo si Episcopus de officio ordinari. libro sexto, quia dicit Episcopum posse ex causa pluries in anno visitare, & idem not. glossa. annis in Clement. attendentes de statu Monachorum, & omnes post Hostiens. hoc notat. in capitulo mandamus de officio Arch. Cardin. Alex. in capitulo de Concilijs col. 1. 18. distinctio. ubi dicit Concilium provinciale posse etiam bis hodie in anno celebrari si necessitas cogat.

Limita secundo, quando ex consuetudine esset introductum, quod synodus Episcopi bis celebratur in anno, prout est Lugduni, quia tunc posset bis celebrari ut determinatum fuit in concilio Basiliensi sessione 15. quod si nolis adherere dictae determinationi Concil. Basil. puto nihilominus adhuc limitationem veram; moueor quia valet consuetudo quod synodus Provincialis, non celebratur quolibet anno secundum Sem. post. Hugut. in c. habeatur 14. dist. & tamen talis consuetudo, quod synodus Episcopi bis celebratur, ad introducendam talem consuetudinem iuxta gl. in verb. consuetudo in c. fin. de consuetud. in 7. de qua vide Panor. in c. fi. col. 7. vers. quatum autem ad tempus eodem tit. in Antiq. ubi Dominus Rochus de Curte col. 41. vers. secunda est conclusio plura allegat, quae videri possunt, intellige tamen dummodo cum tempore decem annorum interueniat alia requisita ad introducendam consuetudinem, de quibus vide docto. in d. c. fin. & aduerte Episcopum non debere ultra talem consuetudinem grauare subditos venire ad synodum, nisi ex causa, ut dixi in praecedenti limitatione per cap. his qui de maior. & obediunt. ubi superior non debet compellere venire subditos ad capitulum, seu congregationem ultra solitum.

RESOLVT. CCCCLII.

- 1 Capitulum sede vacante non potest congregare synodum, sed contrarium num. 3.
- 2 Synodus est preparatorium ad visitationem.
- 3 Episcopi provinciales sede Metropolitana vacante possunt congregare synodum provincialem.
- 4 Ea quae sunt iurisdictionis regulariter transeunt ad capitulum.

An

An capitulum sede vacante possit congregare synodum.

- I**N hoc articulo videtur, quod non quia non reperitur expressum ergo, &c. cap. illa ne sede vacante detem. Pauin. in tra. de potesta. cap. sede vac. in 1. par. q. 7. col. 1. vers. ex premissis mouetur
- 2 quia synodus est preparatorium ad visitationem, & quædam visitatio generalis præambula visitationis particularis, vt probatur secundum eum in c. sicut de accusat. sed capitulum potest visitare sede vacante vt scribit Panor. in c. cum olim de maior. & obed. & latè idem Pauinus loco proximè allegato; ergo potest, & illud, quod est preparatorium l. oratio fin. de sponsa mouetur alia ratione, quia capitulum sede vacante succedit Episcopo in iurisdictione, vt not. in d. c. 1. par. olim, & late scribit Pauinus in d. tract. q. 10. in
- 3 1. par. sed synodus est de lege iurisdictionis, ergo capitulum succedit in synodo celebranda, facit quia
- 4 sede Metropolitana vacante Episcopi Prouinciæ se congregare possunt ad Concilium prouinciale celebrandum secundum Hugo. Archid. & c. fin. ead. dist. quos sequitur Card. de Turrec. in c. de Concilijs in fine, & Card. Alexandr. in princip. eadem dist. facit etiam, quia si Ecclesia careret pastore Archiepiscopi, & Primates possunt congregare Concilium generale vt scribit Gem. in d. cap. propter, in verbis finalibus Card. Alexandr. in c. propter synodum col. 11. & col. pen. 17. dist. non obstat, quod allegatur in c. contrarium, quia illud dicitur expressum quod venit ex mente legis l. nominis §. verbum fit. de verb. sign. not. glos. in verb. expressum in l. prator ait §. primo vbi moderni ff. de no. oper. nuntia. sed iura volunt quod ea que sunt iurisdictionis sede vacante regulariter transeant in capitulum, vt not. in locis præallegatis ergo ex consequenti volunt, quod transeat synodus, quæ est iurisdictionis.

RESOLVT. CCCCLIII.

- 1 *Quæ personæ sint obligatæ venire ad synodum vide etiam num. 2. 3. & 4.*
- 5 *Episcopo notificato statuta Concilij prouincialis in sua synodo omnes clerici debent venire.*
- 6 *Canonici Ecclesiæ cathedralis non tenentur venire ad synodum, quod non procedit vt n. 7. 8. 9. & 10.*
- 11 *In synodo Episcopi debent corrigere mores.*

Qui debeant venire ad synodum Episcopi.

- R**espondeo multas personas obligari; primo ire debent ad synodum Episcopi monachi transacti ad Ecclesias parochiales cap. de monachis 17. quæst. 1. no. Arc. in cap. Abbates 18. quæstion. 2. colum. 2. Gemin. & Car. in cap. Episcopus il secundo 18. dist. dicentes hoc ideo esse, quia tunc ratione Ecclesiæ, & populi subditi sunt Episcopo, facit quod tales monachi debent officiare Ecclesias illas saculares non secundum morem monachalem, sed secundum morem attributum illi Ecclesiæ, glos. penult. in c. in fin. de celeb. miss. vbi Car. 306. q. 7. glos. 1. c. 7. 16. q. 1. & notat vterq. Card. in cap. quando 38. dist. simplices autem Monachi claustrales non tenentur venire ad synodum Episcopi glos. in c. conuenientibus 1. q. 7. & tradit vterq. Card. in d. c. Episcopus. Felyn. in d. c. quod super his col. 1. nec pariter mendicantes tenentur venire c. nimis il 2. de excessibus prælator. & not. Host. in sum. eod. tit. §. qualiter vers. ordo autem, & scribunt Gem. vterque Card. & Felyn. in locis proximè allegatis, licet ipsi mendicantes possint cogi per Episcopum venire ad processiones generales, quæ fiunt ex magna causa, vt scribit Gem. in d. c. quando
- Aloys. Ricc. Praxis, Pars III.*

38. dist. Panor. in d. c. nimis, & in cap. dilectus col. ff. vbi Felyn. de offic. ord. in Ang. de Clau. in summa in verbo Episcopus §. 11. decis. 1 hol. 484. incip. verum Archiepiscopus.

Ex hoc videtur posse fieri ipsos mendicantes posse cogi venire ad Synodum Episcopi quando fieret ex magna causa: puta fidei, vel alia simili argum. eius quod not. Arch. in d. c. quando in fin. vbi dicit ire ad Litanias, seu processiones, & venire ad Synodum, seu concilium æquiparari, & sequitur Fel. in d. c. dilectus col. 3. vers. circa vndecimum de offic. ordinar.

Secundo ire debent ad Synodum Episcopi omnes prælati saculares secundum Imol. in dicto capitul. graue col. 6. vers. ad synodale de præben. & horum consilio Episcopus quæ potest in Synodo, & habet ordinariam iurisdictionem debet omnia gerere authore eodem Imol. ibi colum. 6. & idem repetit. ibi col. penult. nihil allegat. Imola pro probatione prædictorum: ego intelligo hæc de prælati secularibus non exemptis, & puto probari in d. cap. fin. 18. dist. ibi præbiteros, & in d. cap. quod super his ibi sacerdotes diocesani de maior. & obed. nam appellatione præbiterorum, & Sacerdotum comprehendendi possunt prælati saculares argum. c. legimus 93. dist. & c. olim idem 95. dist. & glos. in verbo communione in c. quoniam 18. dist. nam ex quo non sunt exempti subiiciuntur Episcopo, liganturque statutis Episcopi, & ab eorum sententia appellari debet ad Episcopum c. Romana §. 1. de appellation. in 6. Prælati autem strictè dicuntur omnes, qui habent iurisdictionem contentiosam glos. in verbo prælati in clem. dudum de sepul. glos. 1. verbo prælati in d. §. 1. vbi Gemin. & Phil. Francus dicunt tales prælatos esse subditos Episcopo adde Panor. idem tenentem quod glos. præallegatæ in cap. fin. vitim. not. de penit. & remis. & in capit. cum ad Ecclesia de offic. ordinar. Dec. in rubr. de postul. prælator. col. 1. large autem prælati dicuntur etiam rectores parochialium Ecclesiarum secundum Panor. in locis præalleg. de quibus si intelligantur prædicta planum est, per ea quæ statim dicam, sed puto Imolam intelligere de prælati strictè dictis, & sic de his, qui habent iurisdictionem fori contentiosi, vt supra dixi. Hi etiam prælati cum ligentur statutis Episcopi debent corrigere clericos sibi subditos secundum statuta Episcopi, & ex quo sunt subditi Episcopo debent præstare Episcopo obedientiam, quæ præstatur Episcopo in synodo d. c. quod super his; consequens est igitur, quod venire debent ad synodum Episcopi, & hoc aperte vult collectarius in c. sicut vers. sic, sed quod supposito de acens.

Tertio ire debent ad synodum Episcopi sacerdotes habentes curam animarum d. capitul. quod super his de maior. & obe. vbi ita intelligit Io. Andr. in nouella supplens ad verbum sacerdotes scilicet curatores: quem ibi sequitur Card. Zabar. 3. oppo. Imol. & Panorm. 1. not. & probatur etiam in capit. quando 38. dist. vbi Gem. & Alex. not. Innoc. in d. c. graue in prin. vbi omnes de præbendis, quod procedit etiam si sunt presentati per exemptos secundum Archidiacon. & Io. Andr. in c. 1. §. illum per illum tex. de verbor. signif. in 6. Alij autem sacerdotes non habentes curam animarum, nec Beneficiati non tenentur ire secundum gl. 1. in d. cap. quod super his vbi dictum Anton. q. 1. sequitur Zabar. 3. oppo. & Imol. 1. not. & ita intellige quod not. Innoc. in d. cap. graue quem ibi sequuntur Ioan. Andr. col. 2. & Zaba. column. 3. dum dicunt, quod vocandus est totus clerus ad synodum Episcopi.

Quarto venire debent ad synodum Episcopi, omnes beneficia simplicia habentes, quamuis non habeant curam animarum, ita dicunt aliqui per cap. fin. de cens. vbi a contrario sensu secundum Innocentium.

T 3 Zaba.

Zabar. & alios probatur beneficiatos, qui instituuntur perpetuo in oratorijs, & cappellis visitari posse per Episcopum loci: & obligari ad solutionem procurationis, facit quod Synodus Episcopi est preparatoria ad visitationem, & quædam visitatio generalis præambula visitationis particularis secundum Paninum in tractat. de capitul. potestate sede vacante 1. par. quest. 7. col. 1. & probatur secundum eum in cap. sicut de accusat. ergo si beneficiati possunt visitari sequitur, quod debent venire ad synodum Episcopi ipsius visitationis præambulum, quod cui iniungitur consequens iniungitur antecedens leg. ad rem mobilem ff. de procuratoribus, sed quod tales non teneantur venire affirmat Zabar. in d. cap. quod super his in 3. oppositione, sufficit enim curatos ire, qui postea publicant populo, & ceteris Ecclesiasticis statuta in Synodo Episcopi facta sicuti faciunt Episcopi de statutis Concilij generalis, vel provincialis, qui habeant Ecclesias, quarum ratione teneantur ad cathedralicum, & ad quartam decimarum, & similia, ut in cap. conquirente de officio ordin. secundo Panor. in d. cap. quod super his 1. not. post Hostiens. & Ioan. Andr. ibi. Non obstant allegata in contrarium: quia multi tenent contra Innoc. in d. cap. fin. & forte melius auctore Panor. ibi in finalib. verb. vel postea dici diuersam rationem esse in visitatione, & ex separatim non fit illatio leg. Papinianus exuli ff. de minoribus: non obstat dictum Panini, quia d. cap. sicut, allegatum per ipsum hoc non probat, si recte inspicatur, nam quod ibi fit mentio de testibus synodalibus, instituendis nihil ad propositum visitationis fit, quod ille non dicitur visitare sed inuestigare absque alia iurisdictione, quæ correctione, vel reformatione digna sunt: cum igitur ille text. non probet intentionem Panini, sequitur dictum eius non esse verum: quod dictum doctoris intelligitur secundum text. quem allegat, ut inquit Bartol. in leg. cum quidam ff. de his quib. ut indig. & in l. 1. in princ. ff. de vulga. & pupil. col. penult. Cepol. in auth. nouo iure col. 10. c. de ser. fugi. Ioan. Andr. in c. cum nuntius de testibus, & infinita consilia allegare possent, quæ aliis addidi ad Bart. meum in d. §. liberationis, sed prudens omitto: uti non multum necessarium, nec utile.

Limita primo, quando Episcopus vellet aliquid statuere in synodo cõcernens totum clerum, vel procedere ad reformationem rerum, ut supra dixi vers. 4. in quod simpliciter beneficiati venire tenentur.

5 Limita secundo, quando Episcopus notificaturus esset in synodo sua statuta Concil. provincialis: hoc casu omnes clerici debent accedere ad synodum Episcopi secundum Hug. in c. fin. dist. quem ibi refert, & sequitur Card. de Turrec. & illo tex. hoc probare videtur ibi diaconos, & clericos &c. facit quia hoc casu late debent venire.

6 Primo ex prædictis inferendum videtur canonicos cathedralium Ecclesiarum non teneri venire ad synodum Episcopi, quia canonici dicuntur simpliciter beneficiati, ut not. Panor. in cap. nouum genus col. 2. in fin. de decim. vnde canonici cathedralium Ecclesiarum non dicuntur esse in dignitate cap. statutum in prin. vbi Gemin. not. 4. de rescript. in 6. licet dicuntur esse in quasi dignitate, ut scribit Ripa in lib. resp. c. 23. vol. 5. n. 7.

7 Limita tertio, quando in synodo Episcopi tractarentur tangencia canonicos cathedralium Ecclesiarum canonicos debere vocari ad synodum provincialem si tractentur ea quæ ipsa capitula contingunt, & idem videtur dicendum de synodo Episcopi, & hoc velle puto ibi Io. Andr. in nouella super verbo invitari, dum dicit canonicos Ecclesiarum cathedralium debere invitari ad synodum Episcopi si tractentur tangencia eos, quod de eorum consilio fieri deberent

c. nouit &c. sequenti eo. tit. & idem quod Io. Andr. dicit Card. ibi q. 3. facit quod doctores sæpe arguunt de synodo provinciali ad synodum Episcopi: Aduerte tamen quod licet secundum Vicent. Inno. Host. & Ioan. Andrean in d. c. fi. & in d. c. graue de preb. tex. in dicto cap. fin. intelligatur modo prædicto scilicet canonicos cathedralium Ecclesiarum debere vocari ad synodum provincialem, si tractentur tangencia eos, tamen tex. ibi probat, quod siue tractentur tangencia eos, siue non, quod sunt invitandi: quia dictio, maxime, ibi posita importat idem esse in casu contrario secundum Innoc. in cap. damnamus col. penult. de sum. Trinit. & fid. catho. vbi additio plura allegat loca: item in dicto cap. fin. ponitur verbum, debentur, quod importat necessitatem glos. 2. in cap. proposuit de appellat. vbi doct. & per hæc Zabar. in dict. c. fin. 3. q. & in dicto cap. graue q. 5. tenet semper vacandos ad Concilium provinciale canonicos cathedralium Ecclesiarum, pro tutiori idem tenet Panor. in d. cap. graue col. & in dicto capitulo fin. & vlt. notab. & per hæc & supradicta videtur idem dicendum in synodo Episcopi arg. dicto cap. fin. quid tenendum.

Ego puto canonicos cathedralium Ecclesiarum debere per Episcopum vocari ad suam synodum de necessitate iuxta secundam opinionem; sed ipsi non tenentur venire nisi de honestate; vel nisi tractarentur tangencia eos; vel nisi Episcopus indigeret consilio ipsorum canonicorum iuxta primam opinionem, quod latius statim declarabitur.

8 Limita quarto illationem prædictam quando canonici cathedralis Ecclesie habent sub se populum subditum Episcopo: vel sub eo habent cappellas subditas Episcopo, quod siue sint exempti, siue non; puto eos ire debere ad synodum Episcopi arg. cap. cum cappella de priuileg.

Limita quinto quando Episcopus in synodo sua vellet facere statuta, quod ex quo tunc debet Episcopus requirere consilium capituli sui, & sic canonicorum cathedralis Ecclesie, ut notat Archid. in summa 18. dicto cap. 2. de constit. in 6. puto hoc casu canonicos cathedralis Ecclesie debere venire ad synodum Episcopi.

Sublimita quando Episcopus contra capitulum præscripsisset, quod non teneatur requirere consilium secundum Anch. in rep. cap. 1. in 5. quest. 9. quest. principalis de constit. quia hoc casu non haberet locum limitatio prædicta.

6 Limita sexto in duobus casibus, quod supra posui ante hanc illationem, & capitulum cathedralis Ecclesie non esset exemptum a iurisdictione Episcopi quod sicut clerici simpliciter beneficiati in illis casibus tenentur venire ad synodum Episcopi.

10 Limita septimo, quando canonici cathedralis Ecclesie habent iurisdictionem dependentem ab Episcopo, ut quod appellaretur ab ipsis ad Episcopum iuxta c. Romana §. 1. de appellat. in 6. quia hoc casu puto quod deberent ire ad synodum Episcopi per ea quæ dixi supra vers. 4. ire.

Limita octauo quod si canonici cathedralis Ecclesie habent iurisdictionem in aliquibus locis diocesis cum Episcopo; ut est dare exemplum in canonicis Ecclesie Lugundun. qui in ciuitate Lugani habent super clerum iurisdictionem communem cum Reuerendissimo Domino Archiepiscopo, nam cum in synodo Episcopi debeant corrigi mores clericorum, cap. omnis singuli cap. quoniam quidem 18. dist. & latè Henric. de Botis in 3. par. vers. nonus actus, puto quod tali casu deberent venire canonici cathedralis Ecclesie ad synodum Episcopi; quia quoad illos, qui sunt iurisdictionis communis, sunt coniudices; propterea venire debent; sicuti Episcopi debent ire

ad

ad Synodum provincialem, quia ibi sunt coniudices, ut scribit Alex. in cap. propter Ecclesiasticas limit. r. col. fin. 18. diff.

& declaratur per Vivald. in suo candelabro aureo ad fin. 2. par. & per Zechum de casibus reservat. cap. de suspensione etiam ad minores requiri titulum, tamen verius est per illam non fuisse in hoc aliquod innovatum, sed referenda erant singula singulis.

PRAXIS TITULI ORDINANDORVM.

RESOLVT. CCCCLV.

- 1 Duplici modo potest quis ad Sacros ordines promoueri vno modo ad titulum beneficii: Altero modo ad titulum sufficientis Patrimonii.
- 2 Episcopus, qui aliquem sine titulo ordinavit, ei alimenta dare tenetur, & ordinatus est irregularis num. 3.
- 4 Antiquo tempore etiam ad minores ordines titulus requireretur, quod correctum est per Trid. sess. 21. c. 2. v. n. 5. & quomodo intelligenda Constit. Sixti V. n. 6.

De poena Episcopi ordinantis absque titulo.

AB Episcopis insigniuntur religiosi sacris ordinibus duplici modo vno ad titulum beneficii idonei, altero ad titulum sufficientis patrimonii, quoniam in subsidium ipsi tenerentur ad decentia alimenta, & id ne vilescat ordo clericalis tantopere estimandum est, non liceat c. Episcopus, ubi glossa de preb. ibi nisi talis ordinatus de sua, vel paterna hereditate vitæ subsidium possit habere, & disertè cautum est à Sacro Oecumenico Concilio Tridentino sess. 21. c. 2. Mascard. de prob. conclus. 1140. num. 9. Surd. de aliment. tit. 4. q. 18. num. 32. Nauar. de temp. ord. conf. 28. Gregor. Sayr. absolutis. Theolog. in Thesaur. cas. conf. lib. 4. cap. 14. Ceuall. tract. commun. contra Comm. quest. 527. & quest. 565.

Clericos enim ordinatos sine titulo teneri Episcopum alere tradiderunt omnes in d. cap. Episcopus, & idem tradidit Abb. in cap. per tuas el. 3. num. 5. & Soc. num. 1. de Simon. text. & DD. in cap. cum secundum de preb. & dignit. Abb. in cap. vel non est compos. n. 4. de temp. ord. Ant. Cordub. de Lara in l. si quis à liberis §. si impubes num. 33. ff. de lib. agnos. Matien. co lib. 5. recoll. tit. 6. l. 1. §. 9. num. 8. Burg. in cap. Ecclesia S. Mariæ num. 157. de constit. Rebuff. in praxi tit. de rescripto ex forma communem num. 1. Et quod sic ordinatus sit irregularis recenset Simon. Maior. de irreg. lib. 4. cap. 15. & allegat ad id Concil. Trident. sess. 21. de refor. c. 2.

Amplia procedere supradicta, ut olim etiam ad minores ordines, & primam consuetudinem de iure antiquo requirebatur titulus, nedum ad sacros ordines, ut in c. neminem, & ibi glossa r. & capit. 1. de preb. & ibi etiam glossa r. communiter approbata secundum Imol. ibi, & glossa etiam prima, in d. cap. Episcopus Nauar. consil. 14. num. 1. de tempor. ordin. Quintaduennas Ecclesiasticon lib. 3. num. 4. & 17. & Suarez 5. tom. de censuris disput. 31. sect. 1. num. 33. quicquid dicat Vgolin. dict. 61. num. 2.

Contrarium tamen de consuetudine seruatur, ut per d. gl. r. in d. cap. 2. quæ approbatur ab omnibus communiter, ut testatur Dec. ibi num. 29. & per Nauar. d. num. 1. & Paris de resignat. benef. lib. 2. quest. 6. num. 4. Salcedo d. c. 18. nu. 5. in nouis. edit. Quintaduennas d. num. 17. Rota decis. 731. num. 13. par. 1. diuers. quod videtur approbare Concil. Trid. d. cap. 2. ubi solum ad sacros ordines requirit titulum Nauar. Salcedo, Quintaduenn. & Vgolin. ibi, & Emanuel Rodriguez in summa 2. tom. cap. 15. nu. 16. & Ledesma in summa 1. par. tit. de sacramento ordinis. cap. 7. ad fin. quamuis aliqui Episcopi etiam ad minores petant titulum, & quamuis non defuerint, qui dixerint, ex noua constit. Sixti V. contra clericos male promotos, quæ in Bull. cap. 29. in ordine, & ponitur, Aloy. Ricc. Praxis. Pars III.

RESOLVT. CCCCLV.

- 1 Videtur secularibus tantum necessarium esse titulum patrimonii, ut ad sacros ordines promoueri possit iuxta Concil. Trid.
- 2 Clericus tam secularis, quam etiam regularis non professus sine sufficienti titulo promoueri non potest, aliter suspenditur ab ordinum executione iuxta Bullam Pij V.
- 3 Professus Religionem habentem bona in communi, ad titulum Religionis ordinatur, & bona non habentem ad titulum paupertatis.
- 4 Bulla Pij V. non solum locum sibi vendicat in non professis, sed in nulliter professis.
- 5 Faciens contra formam Concil. Trid. irregularitatem incurrit, & inhabilis ad beneficia redditur.
- 6 Ignorantia crassa non excusat maxime ad obtinendum beneficium, & in dubio tutior via est eligenda.
- 7 Constit. Gregorij 13. exemit Iesuitas à Bulla Pij V. qui post illa tria vota simplicia, antequam solemniter proficentur, cum literis eorum prepositi, siue superioris possunt ad sacros ordines peruenire.

An titulus ad ordines requiratur, ne dum in clericis secularibus, verum etiam in regularibus.

IN hoc articulo in facti contingentia dicebam Concil. tantummodo loqui de clericis secularibus, ut patet ibi, ne quis deinceps clericus secularis, & similiter constitutionem Sixti V. in Bullario cap. 29. ibi licet quoad seculares sine titulo sufficientis beneficii, vel patrimonii Vgolin. sup. numero 3. & Rodriguez quest. regul. tom. 3. quest. 23. art. 3. & ita religiosos Societ. IESV, qui emisissent tria vota non solemniter, non comprehendunt sub illo decreto rectè cōsuluit Mandos. conf. 13. Pius tamen V. in sua constit. 74. in ordine in Bullario extendit dict. decretum Concilii ad clericos regulares, seu religiosos non professos sub pena suspensionis ab executione ordinum aliter susceptorum, & tradunt Maior. de irreg. lib. 4. c. 15. num. 1. Salcedo num. 2. Paril. 19. Quintaduenn. 66. & Vgolin. n. 3. Genuens. in praxi Archiepiscopali curiæ Neap. cap. 81. num. 2. Enriquez in summa lib. 13. c. 37. §. 1. vnde Sacra Cong. Concilij sic censuit nullus clericus secularis, aut regularis non professus debet ad sacros ordines promoueri, sine sufficienti titulo ex Bulla Pij V. data anno 3. pridie idus Octob.

Et ratio prædictorum est scilicet religiosi professi, ut non requiratur titulus ut quis ordinari possit ad ordines sacros, quia si religio illa possideat in communi satis est ordinari ad titulum religionis, si non possideat in communi ordinatur ad titulum paupertatis, cum hoc sit illorum institutum, quia Dei benignitas, & providentia, quæ nemini deest, & etiam aues pascit est eorum titulus, ac patrimonium, in deficiens, & praxis communis, & omnes docent, & si non sit professus non potest ordinari sine titulo sufficiente, quia ante professionem emissam habentur pro secularibus, quoad hunc casum.

Amplia Bullam Pij V. habere locum tam in non professis, quam in nulliter professis, ut censuit Rota Romana in vna Vergellen. canonicat. 3. Maii 1591. coram Illustrissimo Blanchetto, cuius tenor est videlicet Domini absque vlla controuersia dixerunt Ferdinandum per susceptionem ordinum eo modo, quo illos suscepit contraxisse incapacitatem ad beneficium,